

Obsah

Předmluva	10
1. Vztah lékaře a pacienta	13
1.1. Od paternalismu k partnerství - vývoj vztahu lékaře a pacienta	13
1.2. Role důvěry ve vztahu lékaře a pacienta	16
1.3. Zisk autonomie = ztráta důvěry?	18
1.4. Právní úprava vztahu lékaře a pacienta a její vývoj v ČR	18
1.4.1. Zákon o péči o zdraví lidu	19
1.4.2. Úmluva na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny	20
1.4.3. Zákon o zdravotních službách	20
1.4.4. Občanský zákoník	22
1.4.5. Smlouva o péči o zdraví	22
1.5. Shrnutí	23
2. Právo pacienta na náležitou odbornou úroveň zdravotních služeb	24
2.1. Vymezení pojmu „ <i>lege artis</i> “	24
2.1.1. Pravidla vědy a uznávané medicínské postupy	25
2.1.2. Respektování individuality pacienta	26
2.1.3. Konkrétní podmínky a objektivní možnosti	27
2.2. Postup <i>non lege artis</i> , chyba v diagnóze a postup <i>vitium artis</i>	28
2.2.1. <i>Non lege artis</i>	28
2.2.2. Chyba v diagnóze	28
2.2.3. <i>Vitium artis</i>	29
2.3. Posuzování odborného postupu zdravotnického pracovníka	30
2.3.1. Znalci a znalecké ústavy	30
2.3.2. Druhy znaleckých posudků	31
2.3.3. Vznášení námitek	32
2.3.4. Právní odpovědnost znalců	34
2.3.5. Role znaleckých posudků	34
2.3. Právní odpovědnost při postupu <i>non lege artis</i>	35
2.4. Shrnutí	38
2.5. Relevantní judikatura	39

3.	Mlčenlivost zdravotnických pracovníků	42
3.1.	Význam důvěry ve vztahu lékaře a pacienta	42
3.2.	Ochrana soukromí a informací o zdravotním stavu pacientů	44
3.3.	Státem uložená a uznaná povinnost mlčenlivosti	46
3.4.	Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků	47
3.4.1.	Osobní rozsah povinné mlčenlivosti	47
3.4.2.	Věcný rozsah povinné mlčenlivosti	49
3.4.3.	Časový rozsah povinné mlčenlivosti	50
3.5.	Prolomení povinné mlčenlivosti	51
3.5.1.	Poskytování informací se souhlasem pacienta	52
3.5.2.	Poskytování informací bez souhlasu pacienta	52
3.5.2.1.	Předávání informací nezbytných pro zajištění návaznosti poskytovaných zdravotních služeb	53
3.5.2.2.	Oznamovací povinnost vyplývající ze zákona o zdravotních službách či jiných právních předpisů	56
3.5.2.3.	Sdělování údajů nebo jiných skutečností pro účely trestního řízení a za účelem překažení nebo oznámení trestného činu	62
3.5.2.4.	Sdělování informací a jiných skutečností v nezbytném rozsahu pro ochranu vlastních práv v soudních a jiných řízeních a pro účely řízení prováděných orgány komory	66
3.6.	Právní odpovědnost při porušení povinné mlčenlivosti	68
3.7.	Shrnutí	69
3.8.	Relevantní judikatura	70
3.9.	Z rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu osobních údajů	73
4.	Informovaný souhlas	75
4.1.	Právo pacienta na nedotknutelnost vlastní osoby	75
4.2.	Poučení	76
4.2.1.	Osoby podávající poučení	76
4.2.2.	Příjemce poučení	77
4.2.3.	Náležitosti poučení	79
4.2.3.1.	Srozumitelnost poučení	79
4.2.3.2.	Dostatečný rozsah poučení	80
4.2.4.	Obsah poučení	80
4.2.5.	Další obsahové požadavky poučení stanovené občanským zákoníkem	82
4.2.6.	Nedostatečné poučení	83
4.2.7.	Požadavek poučení před započítáním poskytování zdravotních služeb	84
4.2.8.	Právo klást doplňující otázky	86
4.2.9.	Požadavek písemnosti poučení	86
4.2.10.	Právo pacienta nebýt informován	88

4.2.11.	Terapeutické privilegium	89
4.2.12.	Zadržení informací o zdravotním stavu nezletilých a osob s omezenou svéprávností	91
4.3.	Souhlas s poskytnutím zdravotní péče	92
4.3.1.	Náležitosti souhlasu	92
4.3.2.	Osoby oprávněné udělit souhlas	93
4.3.2.1.	Souhlas s péčí poskytovanou nezletilým a osobám s omezenou svéprávností	93
4.3.2.2.	Zástupný souhlas	97
4.3.3.	Forma projevu souhlasu	68
4.3.3.1.	Domněnka udělení souhlasu	100
4.3.4.	Odvolání souhlasu	100
4.3.5.	Negativní revers	101
4.4.	Právní odpovědnost v důsledku neoprávněného zásahu do integrity pacienta	103
4.5.	Shrnutí	104
4.6.	Relevantní judikatura	106
5.	Dříve vyslovená přání	108
5.1.	Osoba pacienta	109
5.2.	Doba platnosti dříve vysloveného přání	109
5.3.	Formální požadavky dříve vysloveného přání	110
5.4.	Výjimky a zvláštní případy	112
5.4.1.	Podstatná změna okolností	112
5.4.2.	Aktivní způsobení smrti	113
5.4.3.	Ohrožení třetích osob	113
5.4.4.	Přerušování zdravotních výkonů vedoucích k aktivnímu způsobení smrti	114
5.5.	Změna a zrušení dříve vysloveného přání	114
5.6.	Výhrada svědomí	115
5.7.	Dříve vyslovené přání a zástupný souhlas	115
5.8.	Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka	116
5.9.	Shrnutí	116
5.10.	Relevantní judikatura	118
6.	Poskytování zdravotních služeb bez souhlasu	119
6.1.	Stav nouze vyžadující neodkladná řešení	119
6.1.1.	Rozšíření zákroku při plánované operaci	120
6.1.2.	Nezletilí a pacienti s omezenou svéprávností	120
6.2.	Důvody stanovené zákonem o ochraně veřejného zdraví	121
6.3.	Důvody stanovené dalšími právními předpisy: prohlídka těla, zkouška krve atd.	123

6.4.	Hospitalizace pacienta	124
6.5.	Shrnutí	125
6.6.	Relevantní judikatura	126
7.	Odmítnutí a ukončení poskytování zdravotních služeb	129
7.1.	Právo pacienta na volbu poskytovatele zdravotních služeb	129
7.2.	Odmítnutí péče	129
7.2.1.	Kapacitní důvody	129
7.2.2.	Absence smlouvy se zdravotní pojišťovnou	130
7.2.3.	Absence možnosti výkonu návštěvní služby	130
7.2.4.	Absence možnosti odmítnutí péče	131
7.2.5.	Problematika tzv. spádových oblastí	132
7.2.6.	Výhrada svědomí zdravotnického pracovníka	132
7.2.7.	Neprokázání pacientovy totožnosti	133
7.2.8.	Ohrožení života a zdraví zdravotnického pracovníka	134
7.3.	Ukončení péče	135
7.3.1.	Absence možnosti ukončení péče	138
7.4.	Shrnutí	138
8.	Nakládání se zdravotnickou dokumentací	141
8.1.	Obsah a vedení zdravotnické dokumentace	141
8.2.	Přístup k informacím obsaženým ve zdravotnické dokumentaci	143
8.3.	Nahlížení a pořizování výpisů a kopií zdravotnické dokumentace	144
8.4.	Zabezpečení přístupu ke zdravotnické dokumentaci	146
8.5.	Předávání informací o zdravotním stavu při změně poskytovatele	147
8.6.	Shrnutí	148
8.7.	Relevantní judikatura	150
8.8.	Z rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu osobních údajů	150
	Seznam literatury	152
	Seznam judikatury	156
